

SALMISAAREN KATUYMPÄRISTÖ

– kaupunkiympäristön yleis- ja toteutussuunnittelu

Jussi Murole, arkkitehti SAFA
Arkkitehtuuritoimisto B&M Oy

Helsingin Salmisaaren voimalaitoksen hiilivarastot siirrettiin maan alle louhittuihin tiloihin vuonna 2004. Sen jälkeen meren rannalla sijaitsevalle alueelle on rakennettu mittava toimistokortteli, liikuntahalli ja venesatama. Alue on rakentunut pääosin kannelle, jonka alla ovat pysäköinti- ja huoltilat. Kansirakenne aiheuttaa kaupunkikuvaan runsaasti tasonvaihtoja, tukimuureja ja penkkoja.

Kaupunkikuvallisesti uusi toimitilarakentaminen täydentää vanhaa teollisuus- ja voimalaitosmiljöötä, tuoden uuden kerrostuman alueen rakennushistoriaan. Hienot maisemat ja alueen menneisyys hiilivarastona luovat alueelle erityistä karaktääriä.

Kaupunkikuvallisia vaativimpia painopistealueita ovat ranta, aukiosarja toimistorakennusten välissä, sekä alueen pohjoissivusta, joka hahmotuu alueen julkisivuna Länsiväylän suuntaan. Tilajäsentely alueella on yhdistelmä julkista katutilaa ja tontteihin kuuluvia kulkureittejä ja aukioita.

OSA HELSINGIN YHTENÄISTÄ RANTAREITTIÄ

Salmisaaren kadut, aukiot, satama, laiturit ja puistot täydentävät Helsingin yhtenäistä rantareittiä ja muodostavat tiiviiseen korttelirakenteeseen vaihtelevan tilasarjan, joka avautuu leveän portaikon kautta rantaan ja maisemaan. Rantaraitti kiertää koko Salmisaaren kaava-alueen ja liittyy pohjoisessa Lapinlahden sairaalan puistoon ja etelässä Jätkäsaaren puistoon.

Salmisaarenrannan pystysuorat tukimuurit, portaat ja laiturit muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden. Ajouradat ja torialueet on rajattu selkeän suoraviivaisesti. Ranta-aukiolle on istutettu urbaani maanvarainen metsikkö. Aukiolle sijoittuu myös kuvataiteilija Maria Dunckerin julkinen taideteos. Leveä portaikko liittyy rannan toimistokortteleihin ja Salmisaarenaukioon.

Salmisaarenaukio on toimitila-alueen solmu-kohta, joka liittyy kansirakenteen rantaan. Se muodostaa tärkeän sisäntulokohtan ja toimistokorttelin lävistävän aukiosarjan päätteen. Aukio yhdistää keskeisiä toimitaloja palvelen näiden saattoliikennettä.

Salmisaarenaukio jatkuu materiaaleiltaan yhtenäisenä, leveänä istuskelu- ja kulkuportaikkona rantaan.

Aukiosarjaa yhdistävinä elementteinä toimivat vihersaarekkeet. Saarekkeet toimivat sekä istutusaltaina, penkkeinä että ajoreittejä ohjaavina element-

1
Betoniset istutusaltaat on valmiina verhoiltu Corten-teräksellä. Kuvassa altaat vielä betonipintaisena.

2, 3
Ranta-aukiolle on istutettu urbaani maanvarainen metsikkö. Aukiolle sijoittuu myös kuvataiteilija Maria Dunckerin julkinen taideteos "Liian painavat vieraat".

Artikkelin valokuvat: Tiina Etälä

4

teinä. Saarekkeet yhdistävät alueita, korostavat diagonaalireittiä, ohjaavat liikennettä ja muodostavat vihreän kontrastin kovalle kansirakenteelle.

MATERIAALIT MUISTUTTAVAT ALUEEN HISTORIASTA

Materiaalit muistuttavat alueen historiasta ja hiihtikasasta; ranta-alueet muureineen ovat vaaleata graniittia, kansirakenteisiin liittyvät portaat ja aukiot mustaa graniittia. Venelaitureissa on puukansi.

kiot mustaa graniittia. Betonisten istutusaltaiden verhoilut, kaiteet, aidat ja katokset ovat Corten-terästä. Venelaitureissa on puukansi.

Salmisaaren ranta-, puisto- ja katualueiden yleissuunnitelma-alueen pinta-ala on noin 3 hehtaaria. Kohteen arkkitehtisuunnittelija on *Arkkitehtuuritoimisto B&M Oy, WSP Finland Oy* ja rakennuttaja *Helsingin kaupungin rakennusvirasto*,

4, 5

Salmisaarenaukio jatkuu materiaaleiltaan yhtenäisenä, leveänä istuskelu- ja kulkuportaikkona rantaan. Ranta-alueet muureineen ovat vaaleata graniittia, kansirakenteisiin liittyvät portaat ja aukiot mustaa graniittia. Kaiteet, aidat ja katokset ovat Corten-terästä. Venelaitureissa on puukansi.

SALMISAARI STREET ENVIRONMENT

The coal storages of the Salmisaari power plant were moved into underground facilities in 2004. The area that became available by the seaside has since been developed to feature an extensive business block, a sports arena and a marina. Most of the buildings have been built on a deck that covers parking and service facilities. The deck structure has produced a lot of different levels, retaining walls and embankments in the townscape.

The new business facilities complement in the townscape the old industrial power plant milieu and bring a new layer to the architectural history of the area. The wonderful landscape and the past of the area as a coal storage give the area a special character.

In terms of the townscape, the most demanding focal areas include the shore, the series of squares between the office blocks and the northern side of the area, which creates a facade toward the westward Länsiväylä motorway. The structuring of space within the area is a combination of public street space, access routes to properties, and squares.

The streets and the squares, the port, the quays and the parks of Salmisaari complement the continuous shore route of Helsinki and create a variable series of spaces in the tight city block structure, opening up through the wide staircase into the shore and the surrounding landscape.

5